

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

229 781

(11)

(B1)

(61)

(23) Výstavní priorita

(22) Přihlášeno 22 12 82

(21) PV 9517-82

(51) Int. Cl.³ A 01 K 67/00

(40) Zveřejněno 28 10 83

(45) Vydáno 01 05 86

(75)

Autor vynálezu JURENKA JAN ing.,
ROHÁČEK ANTONÍN, PRAHA

(54) Formicální biokryt

Formicální biokryt se týká ochrany kolonií lesních mravenců druhu *Formica rufa pratensis*, *Formica rufa rufa*, *Formica rufa rufopratensis maior* a *Formica rufa rufopratensis minor* a řeší komplexně ochranu mravenišť proti všem stávajícím škodlivým faktorům, vyjma chemických účinků.

Problém zdravého životního prostředí a uchování přírodní rovnováhy se v současné době stává stěžejním problémem, jehož vyřešením je podmíněna samotná existence života na zemi. Chemický způsob boje proti škodlivému hmyzu, chemizace a intenzifikace využívání zemědělských a lesních ploch, prohlubuje nadále již narušenou přírodní rovnováhu.

V československých a evropských lesích došlo v posledních letech ke katastrofálnímu úbytku kolonií lesních mravenců, které svou péčí o mšice mají nezastupitelnou úlohu při tvorbě medovice a lesního medu i při zdravotní ochraně lesa hubením škodlivého hmyzu, housenek, housenic jak na zemi, tak v korunách stromů.

Středně velké mraveniště likviduje denně jako kořist až 50.000 kusů hmyzu. Zdravotní služba lesům je u mravenců poskytována i jeho dalším obyvatelům - ptactvu, které využívá mraveniště k desinfekci peří kyselinou mravenčí.

Úbytek lesních mravenců způsobuje: Používání těžké mechanizace při těžbě dřeva, kdy jsou mraveniště těžce poškozována nebo ničena pro malé rozměry nebo špatnou viditelnost, dále jsou to přírodní faktory jako větrné kalamity a silné mrazy, nemalé škody působí některá zvířata (divočáci) vyhrabáváním, některé druhy ptactva a v neposlední řadě i vandalismus návštěvníků lesa.

Problémem ochrany lesních mravenišť se začaly zabývat některé státy (Francie, NSR) tak, že nad mraveništi instalují ochranné klece z ocelových profilů, s dostatečně velkými oky pro průlet ptactva. Kovová konstrukce při své masivnosti, dokonalém vedení tepla-chlady nepůsobí v lese esteticky, je materiálově i cenově náročná a jedná se o materiál po biologické stránce nežádoucí.

Tyto nedostatky odstraňuje řešení podle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že ze třech dřevěných ramen (1) z kulatiny je vytvořen biokryt tvořící trojboký jehlan s volnou základnou tak, že nejméně jeden úhel mezi průměty ramen (1) jehlanu na základnu se liší od zbývajících dvou tím, že je největší a je rozevřen nad mraveništěm na jižní stranu, přičemž vnitřní objem trojbokého jehlanu s volnou základnou je vyložen pletivovou výstelkou (2) z pozinkovaného jemného pletiva s oky velikosti 3-5 cm x 3-5 cm.

Formikální biokryt řeší komplexně ochranu mravenišť proti všem škodlivým faktorům vyjma chemickým a zároveň je povahou materiálu, z něhož je biokryt vytvořen, vyhledávanou biologickou zásobárnou přirozené stavební hmoty pro další tvorbu a vitální sílení mraveniště. Formikální biokryt dále plní funkci dobře viditelného varovného prvku pro obsluhovatele lesní těžební mechanizace a zabráňuje zničení mravenišť přejetím nebo rozmetáním mravenišť, které jsou v původním stavu často v lesním porostu obtížně identifikovatelné.

Instalování biokrytu se provádí tak, že rameno (1) půlíci strany severovýchodní a severozápadní se nasměřuje na stranu severní a toto rameno (1) chrání zároveň mraveniště z nejchladnější strany v zimě. Jižní úhel otevírá pro mraveniště důležitý sluneční svit od 10 té hodiny dopolední do 18té hodiny večerní, což v letním období odpovídá 140 stupňům. Vnitřní pletivová výstelka (2) má spodní půdorys kruhový. Při biologickém růstu mraveniště pletivová výstelka zarůstá do stavby, nebrání desinfekci ptactva, ale brání vyhrabávání kukel ptactvem a divočáky. Materiál krytu, zejména březová kulatina je vyhledávána jak ve stavu živém, tak tlejícím a je prakticky dokonalým stavebním materiálem na příštích 10 let.

Spodní část ramen (1) je zapuštěna v terénu v hloubce 15-25 cm za účelem dosažení tuhosti stability a odolnosti konstrukce biokrytu proti převrácení. Konec každého ramene (1) může být zajištěn proti vytažení z terénu ještě pojišťovacím kolíkem. Zapuštěné konce ramen (1) v terénu vyrábějí tlením nezbytnou tepelnou energii, která v silných mrazech při slabé sněhové pokrývce chrání mraveniště před vymrznutím, které bývá rovněž častou příčinou vyhynutí mravenčích kolonií.

Biokryt je vhodný jak pro žijící kolonii, kterou po instalování ochrání před zničením a umožní jí dokonalejší růst, tak pro zakládání nových kolonií mravenišť odběrem produkčního množství ze starých mravenišť.

Formicální biokryt je tvořen třemi rameny $\langle 1 \rangle$ z březové kulatiny o průměru 12 - 15 cm a délce, která je volitelná podle velikosti a výšky mraveniště na př. 100 - 120 cm, přičemž spodní část ramen $\langle 1 \rangle$ je zapuštěna do terénu v délce 15 - 25 cm. Vrchol ramen $\langle 1 \rangle$ je spojen do špičky průnikovou plochou kulatiny. Ramena jsou rozevřena na tři úhly mezi průměty ramen jehlanu na základnu následovně: Jižní úhel 140 stupňů, severovýchodní a severozápadní 110 stupňů, tak jak je znázorněno v půdorysu biokrytu na obr.2. Biokryt je instalován tak, že úhel 140 stupňů je rozevřen na jižní stranu.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

229 781

Formicální biokryt vyznačený tím, že sestává ze třech ramen (1), tvořících trojboký jehlan s volnou základnou, přičemž nejméně jeden úhel mezi průměty ramen (1) jehlanu na základnu se liší od zbývajících dvou a největší úhel je nad mraveništěm rozvřen na jižní stranu, přičemž vnitřní objem trojbokého jehlanu s volnou základnou je vyložen pletivovou výstelkou (2) s oky velikosti 3-5 cm x 3-5 cm.

1 výkres

